

Janko Jesenský - Luka Huzjak

Doktor i Sunčano kupanje

Doktor

U naš se grad doselio novi urar. Iznad jednog malog rešetkom prekrivenog prozora niske kuće stavio je velik natpis: Sásik János, urar. Na ulaz objesio je nešto nalik satu i u lokalnim novinama dao objaviti oglas da je na usluzi zahvalnoj širokoj javnosti. Ali zahvalna široka javnost nije obraćala pozornost na lijepi obrt. Gospodin Sásik odlučio je tada od malog prozora napraviti izlog i, gle, ljudi su počeli zastajati i promatrati izložene stvari. Premda su se tamo nalazili tek poneki srebrni sat, dvije prašnjave naušnice s crvenim kristalima, četiri filigranska prstena i jedna kutija za šibice. Kako je kutija za šibice završila u izlogu, nitko nije znao, ali činjenica je da prolaznici nisu samo zastajali ispred izloga, nego su počeli pokazivati interes za gospodina urara.

Gospodin Sásik bio je mršav, pogrbljenih leđa, velike glave i široka blijeda lica. Brkove je fazonirao po engleskoj modi, a kad bi izašao, uvijek je na sebe stavljao dugačak kaput, oko vrata crvenu mašnu, navlačio žute, svaki put nove rukavice i nosio tanki štap za šetnju. Dok je tako šetao, ponosno bi uzdignuo glavu i gledao u daljinu ili bi je nekako spustio na desno rame, mahao rukama ili bi pak jednu držao u džepu dok bi drugom štapom njihao lijevo-desno. Govorio je mađarski, ali tako da ga Mađari ništa nisu razumjeli. Zapravo je i rijetko posezao za mađarskim. Tek onom jednom prilikom kada neki „blesan” baš ništa nije shvatio. Ulagivao se gospodi visokog ugleda i još bi izdaleka skidao šešir.

Mučilo ga je tek jedno: nije mogao oprostiti sudbini što je postao tek običan urar. Imao je gospodske manire, bio je zaista dovoljno pametan i ipak nije smio raditi duhom nego rukama. Zato je, gdje god je mogao, prešutio svoj obrt, a gdje ga se nije poznavalo, izdavao se za pisara pri općinskom sudu ili za kakva drugog službenika. Tražio je društvo visoke gospode i nazivao se sretnim kada je smio boraviti u njihovoj blizini. Ljude svojeg društvenog staleža smatrao je, kako se

to kod nas kaže, ništarijama. Neoprani, neobrazovani bedaci bez manira, svi odreda, po meštrovu mišljenju, glupi kao noć.

Ne kaže se uzalud: ne petljaj se u tuđa posla. Gospodin Sásik loše je prolazio jer se sramio svog materinjeg jezika i zanata.

Bližilo se vrijeme nekom maskenbalu. Gospodin Sásik isprva nije mogao odlučiti treba li na njemu sudjelovati. Ako se predstavim kao urar, mislio je, za mnom se nitko neće okrenuti, dame da i ne spominjem. Svaka će tek naprčiti nos i reći: ne plešem. I to samo zato što ispred mojeg imena ne stoji ni dr., ni ing., ni grof, ni barun.

Tako je razmišljao, hodao gore-dolje u svojem malom stanu i gledao kroz prozor. Vrijeme je bilo uglavnom lijepo, tipično za veljaču. Snijeg je padao kao da ne želi pasti. Pahuljice su lelujale, kovitlale se, kružile iznad zemlje. Raščupani bagremi ispred prozora klepetali su suhim granama. Ulica je bila prekrivena ledom. Ali kod meštra bilo je toplo i svijetlo. Satovi na zidu kucali su, tuckali, škripali, udarali.

Sásik se pogledao u zrcalu. Promatrao je svoje lice i mrmljao: „Da, da, ne izgledam tako loše. Ogledalo ne laže. Kosa svjetluca kao zaklopac od sata, a brkovi su lijepo podrezani.”

Češljao je kosu, gladio brkove i dalje mrmljao. Sasvim se približio zrcalu, širom otvorio oči i šapnuo: „Pa, oči su malo vlažne, ali velike i širokog oblika. Moram na bal. Da. Pa to i nije tako loše? Pravit ću se da sam doktor i zabaviti se. Moje kretnje i geste ionako pristaju uglađenom gospodinu. Vidi se da sam se kretao u visokim krugovima u kojima se jednom grofu na zid mora objesiti ura, drugome donijeti sat ili ga popraviti. Koliko su se samo puta grof ili milostiva mu žena sa mnom upustili u razgovor. Na čovjeku se vidi kojim se krugovima kreće...”

Nad njegovim licem plivao je sretan smiješak. Brzim, dugačkim koracima prolazio je gore-dolje prostorijom prisjećajući se kretnji visoke gospode. Navukao je rukavice i zauzeo položaj u kojem se prema njegovu mišljenju šapuće kompliment. Ah! Odlično mu je uspjelo. Namjestio je težinu na lijevu nogu, ispružio vrat, napeo usne, zatim žmirnuo, rukom široko zaokružio kroz zrak i duboko se nagnuo, ali potpuno je zaboravio šapnuti.

Zatim je zamislio kako lijepo korača u društvu neke mlade gospođice. Nagnuo se udesno i trljao rukom u sako, pritom se rukavicom koja mu je visjela u drugoj ruci tako snažno udario po lijevoj

nozi da ga je zaboljelo. Želio je za probu sjesti na fotelju kako to mlada gospoda čine. Oprezno je podignuo skute sakoa i polako se spustio na stolac. Zatim je ustao. Gestikulirao je sa šešikom u ruci i elegantno skoknuo. Smješkao se, ali tako da ne iskesi žute zube. Hodao je amo-tamo i pazio da mu ruke ne vise ukočeno. Ispustio je nekoliko čudnih zvukova i bio sasvim zadovoljan sobom. Baš kao da je rođenjem grof i da spava pod svilenim baldahinom...

Pravit ću se da sam doktor i odlično ću se zabaviti. Nitko me ne poznaje, pogotovo ne mlade dame. Tako je odlučio i u sebi nasmijao. Pomalo je svitalo. Snijeg više nije kovitlao iznad zemlje, nego je padao u oštrim, kosim linijama. Pokrio je grane bagrema, ogradu i krovove. Na uličnim svjetiljkama vidjele su se velike kape. Gospodin Sásik tome nije pridavao pozornost. Pripremao se za bal i radosni mu smiješak nije uzmicao s lica.

Maskenbal je gotov. Cijeli grad ismijava doktora Sásika, urara iz Berggasse. Zašto? Na plesnoj zabavi jednu je gospodičnu oklijevao pozvati na ples. Meni eto izbor teško pada, mislio je čupkajući frak. Sve je vrvjelo plesačicama. Jedna ljepša od druge. Bacale su poglede, smijale se, mahale lepezama. Odjednom je u gospodinovim očima zaiskrilo. Neka magla ušla mu je u glavu. Pogledala ga je gospodična Pavlínka. Da. Njoj ću se udvarati, odlučio je odmah i požurio u susjednu prostoriju gdje si je pred zrcalom namjestio maramu i repom fraka obrisao cipele pa se ozbiljnim korakom vratio u plesnu dvoranu.

Lijepa je, lijepa, ta Pavlínka. Široka, debela lica. Velikih, crvenih obraza, crne oči tek joj malkice strše. Punih, okruglih ramena. Kose crne, u njima jedna ružica. Lijepa je, lijepa, mislio je dok se igrao s privjeskom na lančiću, koji mu se ljuljao na prsluku. Više nije sobom vladao. Požurio je do nje. Spustio je glavu na prsa, što je trebalo predstavljati naklon, prišapnuo mekim glasom titulu i ime i zamolio za sljedeći ples. Ali jao! Ples nije išao kako je zamislio. Gospodin doktor stalno se pleo o noge. Okrenuo se jednom-dvapat oko svoje osi i ostao stajati kako ne bi izgubio korak. Ali tek si je uzaludno pomogao glavom i ramenima – stalno se saplitaio. „Loše igraju ovi cigani”, rekao je naposljetku skroz bez daha. „Možda bude bolje s trokorakom”, primijetila je gospodična Pavlínka. „Da, jedan trokorak”, potvrdio je doktor. Ali ni tu nije imao uspjeha. „Plešete li radije šesterokorak, gospodine doktore?” upitala je gospodična. „To je lakše.”

„Da, da, šesterokorak”, mucao je doktor. Gospodin doktor nije znao ni ovaj ples. „A znate li možda bečki ili engleski valcer?” Upitani urar malo je mucao. Ni u ovom ni u onom plesu nije se snalazio. Pavlínki je bilo dosta ovog nespretnog plesača pa mu se zahvalila. „Loše pleše ova Pavlínka”, govorio je gospodin doktor za sebe i obrisao znoj s lica. „Možda je ona tamo bolja.” Ali ni s drugom nije bilo ništa bolje. Sa svakom je plesao i svaku dovodio do očaja. Pa što je to s ovim balom? Kakvi su to ovdje plesovi? Ta učio sam plesati u Beču. Pa da, sigurno je zbog toga, ovi ovdje plešu drugačije, filozofirao je i čekao čardaš.

Gospodične su u međuvremenu razgovarale kako je novi doktor užasan plesač. Dakako, nije svaki doktor istodobno i odličan plesač, ali ovaj je baš očajan. Kako ga se riješiti, a da ga se ne odbije? Sigurno će se ponovno vratiti, a kod nas nije običaj nekoga odbiti. Pitale su mladu gospodu za savjet. „Kakav doktor? Tko je ovdje doktor? Onaj tamo? Ali to je urar”, rekao je jedan. „Tako se predstavio? Besramnik! Čekaj ti malo! Zamijenio si svoj zanat svim mogućim titulama i sramotiš nas kao da mi ne poštujemo obrtnike.” Plesači su međusobno šaputali i nešto izmislili. Gospodin doktor upravo je plesao čardaš s gospodičnom Verom, lijepom mršavom djevojkom aristokratska držanja.

To mi već bolje ide, ponosno pogledavajući oko sebe mislio je gospodin Sásik u toj rundi plesa. Vidio je da ga ismijavaju, svi, čak i gospodična Viera. Sad se još ponosnije i žustrije vrtio u krug. Podignuo je od znoja mokru krpicu iznad glave i njome mahao. Prizor je izazivao veliku radost. On je sam najviše uživao u svom plesnom umijeću. Neka sad još netko kaže da ne zna plesati.

Nakon plesa htio se baciti na fotelju pored gospodične Viere, baš kao što je kod kuće vježbao. Prstima je potražio repove fraka kako bi ih podigao, ali pronašao je samo jedan. Pipkao je i neupadljivo ga nastojao dohvatiti, ali drugog kraja fraka nije bilo ni za što na svijetu. Vrtio se u krug kao pas koji traži rep. Drugog repa jednostavno nije bilo. Potpuno preneražen zurio je u gospodičnu Vieru. Ona se više nije mogla svladati pa je, unatoč svom aristokratskom držanju, prasnula u smijeh. Savila se, osjetila kako je probada pod rebrima. Pritisnula si je rupčić na usne, ali ni to joj nije pomoglo. Njezin srdačan, glasan smijeh odzvanjao je dvoranom i zarazio ostalu gospodu i gospodične. Naposljetku, cijela se dvorana grohotom smijala. Čak je i jedan konobarski naučnik iz kasina prasnulo u smijeh ne poznajući razlog.

„Što, što je to?” dahtao je gospodin doktor vrteći se sve brže u krug. Gospodična Viera od smijeha mu nije mogla objasniti. Doktor je pobjegao iz dvorane. U foajeu je svukao frak, ispružio ga po sebi ne bi li pronašao drugi krak. Nije ga bilo... Kvragu! Dobro je znao da frak ima dva kraka i da i njegov ima dva kraka. Pa detaljno ga je pregledao kad ga je posudio i platio naknadu za najam... Ljudi su ga pratili u foaje. Stegnuo je frak ispod ruke i kao sumanut odjurio. Nije se više vratio. Pa tko bi se nakon ovakve blamaže usudio vratiti na bal i dalje plesati. Nemoguće, nemoguće... Trećeg je dana dobio poštansku mjenicu na sto kruna. Na poruci koju mu je uručio poštar pisalo je tek da si kupi novi frak. „Radije ću novac uložiti u posao”, promumljao je gospodin „doktor” i mjenicu spremio duboko u ladicu stola.

Sunčano kupanje

Škorec, mjesni bilježnik, umorna i izmučena lica s kojeg se koža jednostavno objesila, već je bio van sebe. Svakim mu je danom bilo sve teže prelaziti veliki mjesni trg. Kad je koračao tim riječnim oblucima popločenim prostorom, spopao bi ga nekakav osjećaj bojazni. Činilo mu se da će se u samom središtu trga zavrtjeti, prevrnuti, izgubiti oslonac i pasti. Drugi se tako osjećaju kad moraju po brvnu prijeći potok.

Čvrsto bi stisnuo zube i pošao trgovom ne bi li pobijedio strah. Naposljetku ga je jednoga dana svladala vrtoglavica i morao se osloniti, mnogi su to vidjeli, o stup svjetiljke i ostati miran sve dok ne povrati hrabrost i nastavi dalje.

Priznao je te osjećaje gradskom liječniku Edutu, čovjeku u mladosti, bez brade, s debelim zaliscima i ljubaznim, svečanim licem.

Liječnik ga je izveo u šetnju izvan grada.

„Nervoza je to”, rekao je Škorecu. „Sport, prijatelju, i bit će vam bolje. Sanjkanje, klizanje, skijanje zimi; ljeti – šetnje, kupanje, osobito sunčanje...”

„Ne vjerujem ni zraku ni suncu”, smrknuo mu se usprotivio Škorec. „Po mene dolazi tama – tama u mozgu... Dajte da se za vas uhvatim. Osjećam se mnogo sigurnije kad se za nekoga držim.”

Šetali su puteljkom među brežuljcima koji su već bujali novom, jarkozelenom travom. Sunce ih je ugodno grijalo kroz gustu tkaninu kaputa. Čist i mekan zrak otvorio im je nosnice i pluća. Gladio im obraze kao nevidljivi, fini svileni šal. Blagi dah prirode već je požeo nježnu ozimu pšenicu i otresao latice s rascvjetalih stabala trešnje. Staza je već bila prašnjava, a grudice osušenog blata drobile su se pod đonovima cipela.

Liječnika su bocnule Škorecove riječi, pa se nelagodno nasmijao.

„Ne vjerujete ni zraku ni suncu. Ni ne trebate vjerovati, ali samo pogledajte oko sebe i sve će vam biti jasno... Kakav je ovaj put bio prije tri tjedna. Blato do koljena, lokve. Gle, a sad je kao slika... A ova brda! Kako su bila tužna i gola. Gle, sad su ozelenjela... I vi ste takvo blato, takva lokva, golo i tužno brdo... Družite se vani na zraku i suncu, pomladit ćete se, eto, pogledajte tamo onaj brezov gaj. Zar vam to nije dovoljan dokaz.”

„To što govorite filozofija je ili poezija.”

„Nikako. Medicina... Znate što? U lipnju ćemo se početi zajedno sunčati kako se ne biste osjećali usamljeno. Pozvat ćemo i veterinara Papsta. I on je nervozan svat. Uvijek se hvata za glavu i vrpolji čak i kad sjedi i pije pivo.”

Tako se zbilo da su svakog sunčanog ljetnog popodneva bilježnik Škorec, liječnik Edut i veterinar Papst odlazili na kupanje u korito mlina jedva dvadesetak minuta od grada. Mjesto je bilo lijepo. S jedne strane brdo, cijelo zeleno, u podnožju puno bujne, meke trave. S druge strane debeli pokrov vrbove krošnje s riječnim pijeskom na obali. Pogodno za izležavanje i sunčanje. Iza brda prostirala se cesta. Odanle je svaki znatiželjnik mogao promatrati kupače. Ali tko bi gledao dečke kako se kupaju? A i tada, tko bi u ljetno popodne šetao tom cestom? Marína Sirenáková nije htjela izaći van, čak ni pjegava, ali lijepa Rozetka Mandalíková, a ni mlada supruga zamjenika suca kovrčava, napudrana Bety Rišáková. One izlaze tek navečer, kad mjesec zasja, kao zvijezde. Pred dobrim ljudima, putnicima namjericima i seljacima nema se čega stidjeti.

I tako su se muškarci veselo kupali. Sunčanju su dodali Müllerove gimnastičke vježbe. Hodali su uz obalu rijeke, rukama mahali naprijed-nazad, oštro i kratko udarali nogama, bacali se glavom naprijed i radili kolute unazad, sve to pod zapovjedništvom liječnika, prepoznatljivom tek po debelim zaliscima i crvenim gaćama. Štoviše, od sve trojice njegove su noge bile najmesnatije, a

prsa najdlakavija. Bilježnikove kupaće hlačice bile su plave, ali ipak ga se moglo prepoznati po obloj glavi s čuperkom mokre kose na čelu, nogama i rukama tankim poput ivera. Papst, veterinar, okrugle ćelave glave, paradirao je u crveno-bijelim prugastim gaćama. I samo ih se po tome moglo razlikovati.

Ljeto je bilo ljupko, vruće, bez vjetra, pa su se naša gospoda kupala svakog popodneva. Sunce ih je opalilo od glave do pete. Bilježnik je bio na rubu ozdravljenja i bez straha je tri puta prešao trg. Veterinar se prestao vrpeljiti i od sebe tjerati susjede koji su sjedili u separeu gradske krčme. Doktor Edut bio je sretan, naime, radi Škoreca, što su mu savjeti pomogli, te je svima preporučio kupanje u suncu, plivanje i Müllerovu gimnastiku.

Ali ne živimo u malom gradu pa da se nikada ne smijemo i samo liječimo živce. Nad nama se odigravaju vesele farse, ne od strane poznatih umjetnika, nego jednom jednih, a drugi put drugih. Ponekad i samih gradskih vlasti...

Matej Jakub, obrtnik i vlasnik nekoliko manjih njiva i livada koje je obrađivao, jednog je popodneva kosio djetelinu na svom polju blizu korita mlina. Sunce je pržilo, kako se ne bi zagrijao? I postalo mu je baš vruće, sav se zacrvenio i pošteno oznojio. Noge su mu gorjele u čizmama. U našim se krajevima ljudi poput Jakuba od krštenja do smrti nikad ne kupaju, osim možda koji put u djetinjstvu, ali dogodila se jedna čudna stvar, Jakub je imao potrebu barem malko uroniti noge.

Spustio je brus i kosu, krenuo niz brdo do potoka i najednom stao. Tri gola čovjeka s bradom i brkovima, u kratkim, šarenim hlaćicama, okretali su glave, prvo udesno, zatim ulijevo. I Jakub je okrenuo glavu i pogledao prema nebu da vidi ima li balona, ali balonu ni traga. Nad njim se nadvijalo nebo, duboko plavo, bez oblačka. Zašto toliko okreću glavu? Jedan od tih golih muškaraca najednom je nešto urliknuo i, kao jedan, sva su se trojica stala lupati po bedrima. Podizali su ruke visoko i brzo ih spuštali do listova. Pljuskalo je kao da peru rublje.

Jakubu ništa nije bilo jasno. Mora da su to ona tri luđaka koja su, čitao je o tome u novinama, pobjegla iz ludnice i sad lutaju okolicom. Čučnuo je i na sve četiri otpuzao natrag do vrha brda kako ga ne bi uočili i pohitali da ga uhvate i istuku. Nije se ni osvrnuo. Kad je stigao na cestu, umalo je potrčao obavijestiti uzorite vlasti. Ovako ugrožavati ljude...! Da su me se ta trojica

dohvatila... Lijepo bih izgledao... Sreo je Mrvenčika, poljoprivrednika iz ulice Dolná, koji je također s kosom krenuo u djetelinu. Tada se sjetio da je svoju kosu ostavio u polju.

„Molim vas, susjede, kosa mi je ostala u polju djeteline. Možete li otići po nju. Imam važnu vijest. Moram javiti vlastima...”

„Kakvu vijest?”

Jakub je bojažljivo pogledao prema pritoku mlina.

„Budite oprezni oko mlina”, upozorio je Mrvenčika.

„Što se dogodilo?”

„Tamo se kupaju neki luđaci... Pobjegli su iz ludnice. Mislio sam se okupati, ali eto njih tamo. Psuju nebo i jedni druge šamaraju.”

„Ma nemojte mi reći...”

Jakub se zagrcnuo.

„Idem javiti vlastima,” ozbiljno je primijetio, „a vi pripazite da vas ne opaze.”

Mrvenčik je baš krenuo po Jakobovu kosu kad je nabasao na Jana Holuba, mještanina Hornýega Konca. Skupa su smogli hrabrosti virnuti niz brdo na kupače. Zastale su i dvije prolaznice. A zatim i tri postolara, koji su se baš vraćali sa sajma s neprodanim čizmama na dugim štapovima. Ubrzo je brdo bilo puno ljudi koji su se smijali pokretima i gestama naših golih prijatelja koji su se kupali sad u vodi, sad u suncu i izvodili gimnastiku. No smijeh je bio tih, prigušen, tako da njih trojica to nisu čuli i primijetili promatrače. Najednom je doktor Edut preskočio brdašce obraslo travom, bilježnik ga je slijedio, vješto iskočio na obalu rijeke, veterinar je također pošao za njima, na sve četiri doduše, pa su postolari u panici stegnuli svoje štapove.

„Evo ih, dolaze, vidjeli su nas!”

Cesta se najednom uskomešala.

„Dolazi gradonačelnik”, netko je rekao.

I doista, velika i krupna figura gradonačelnika Ernesta Smaženika pojavila se odjevena u bijelo laneno odijelo, mekanu košulju bez kravate, sa slamnatim šeširom podignutim visoko iznad čela. U

ruci je držao štap i pri svakom koraku njime mahao. U velikoj žurbi koraci su mu bili dugi. Kraj njega je trčkarao niski Jakub koji je zbog vrućine skinuo šešir. Uz gradonačelnika, po jedan sa svake strane, dva su gradska službenika stupala u rukama noseći sablje.

Gradonačelnik je pogledao gomilu i namrštio obrve.

„Gdje su?” strogo je upitao.

Jakub je pokazao na pritok mlinu.

Gradonačelnik se popeo uz brdo i pogledao dolje. Gomila je krenula za njim.

„Tko je to?” upitao je opet, strogo kao i prije.

Nitko nije znao.

„Jakube, idi im reći da se odmah obuku – kao član odbora.”

Jakub se počeošao iza ušiju.

„Ja? Zašto ja?”

„Vi ste član odbora”, ponovio je gradonačelnik.

„To nije dužnost odbora... Znete... Što ako me istuku?” pobunio se Jakub i ustuknuo od gradonačelnika.

„Idi ti”, naredio je Smaženik mladom gradskom slugi. „Reci im da im je gradonačelnik naložio da se odjenu, sad i odmah... Pa, zašto se ne mičeš? Dao sam ti nalog, idi!”

Sluga se nije micao. Razmišljao je o svom jednomjesečnom djetetu. Tko bi ga usvojio?

„Gradonačelniče, gospodine”, rekao je glasno. „A što ako mi se nešto dogodi? Tko će se brinuti za mog Đurka?”

Čak se ni stariji sluga nije usudio spustiti. Postolari, hrabri dječaci, opravdali su se rekavši da njih sigurno neće poslušati. Mrvenčić se samo nasmijao i rekao: „Ja? Samo se nadajte!”

„Kako ćemo ih uhvatiti?” naglas je razmišljao gradonačelnik. „A da ih i uhvatimo, nemamo ih čime vezati... A da ih imamo čime vezati, kako bismo ih odnijeli?”

Dotad su tri plivača stala otvarati i zatvarati usta.

„No, vidi, luđaci”, mrmljao je gradonačelnik. „Zijevaju bez razloga... Šándore,” okrenuo se mlađem slugi, „idi po gradsku kočiju, dovezi je ovamo i donesi konopce. No, požuri!”

Sluga je otišao.

Neko su vrijeme goli muškarci samo otvarali i zatvarali usta, a tada se iznenada pljusnuli po bedrima i pružili ruke jedan prema drugome, dlanovima okrenutim prema gore. Bio je to Müllerov pozdrav. Odmah zatim uzeli su odjeću i stali se oblačiti.

Čim je bilježnik na glavu stavio veliki slamnati šešir, kakav nitko drugi nije nosio, gradonačelnik je pljesnuo i s najvećim iznenađenjem uzviknuo: „Ali to je naš dragi bilježnik!”

U daljini se čulo kloparanje kočije koja je žurila svome odredištu.

„Ali, nije li ono doktor Edut!?” zapanjio se Jakub.

Naposljedku su prepoznali i veterinara.

Da sva trojica polude? To ne može biti, pomislio je gradonačelnik i Jakubu, koji je stajao iza njega, glasno rekao da je najobičniji blesan, a zatim se niz brdo spustio do potoka. Pozdravio je muškarce i pozvao ih da prijeđu potok: „Izvolite doći gore. No, popnite se. Čekaju vas gradska kola. Možete se provozati...”

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License